

Arbetsmarknadsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

REMISSVAR (A2009/2948/ARM)

Regionala skyddsombud – förslag till nya rutiner för administration och redovisning av det statliga stödet till regional skyddsombudsverksamhet (ESV 2009:27)

Uppdraget

Regeringen har uppdragit åt Ekonomistyrningsverket (ESV) att se över rutinerna för administration och redovisning av hur det statliga stödet till regional skyddsombudsverksamhet används och vid behov utarbeta nya rutiner för stödet.

Saco överlämnar härmed yttrande över ESV:s rapport. Inkomna remissvar från medlemsförbunden Sveriges Ingenjörer och Lärarnas Riksförbund bilägges.

Tydligare fördelning av ansvar och befogenheter

Saco är positiv till att fördelningen av ansvar och befogenheter tydliggörs mellan de aktörer som på olika sätt är involverade i den regionala skyddsombudsverksamheten. Vi är också positiva till att målen för verksamheten tydliggörs, då dessa idag är väl allmänt formulerade. Vi vill dock framhålla att det är av största vikt att dessa mål inte enbart fastställs utifrån någon centralt politiskt styrd målbild utan tar sina utgångspunkter i den verklighet som de regionala skyddsombuden möter. Arbetsmiljön och de specifika problem och behov som finns inom olika verksamheter varierar beroende på t ex bransch, yrke, storlek på verksamheten. Det kan därför finnas en fara med att lyfta fram vissa områden som viktigare än andra, om det medför att problem och behov som finns inom olika områden tvingas bortprioriteras. En annan viktig aspekt är de förutsättningar som de regionala skyddsombuden verkar inom. De har i alltför liten utsträckning möjlighet att styra verksamheten utifrån någon centralt fastställd målbild, utan behöver istället till följd av knappa resurser reagera på och fånga upp det som händer på arbetsplatserna. Mot bakgrund av detta känner vi oss mycket tveksamma till förslaget att regeringen ska precisera målen genom att ange särskilt prioriterade områden eller konkreta resultatmål. Förtydligade mål för den regionala skyddsombudsverksamheten efterfrågas, men de måste överensstämma med de problem och behov som finns på arbetsplatserna, och de förutsättningar som de regionala skyddsombuden har att hantera.

Anna Hammar
Samhällspolitiska
avdelningen
08-613 48 20
anna.hammar@saco.se

Sveriges akademikers
centralorganisation
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: kansli@saco.se
www.saco.se

Arbetsmiljöverket har genom sin tillsynsverksamhet god kännedom om problem och behov som finns inom olika verksamheter. Saco ställer sig därför positiv till förslaget att Arbetsmiljöverket ska bistå regeringen med underlag för

ställningstaganden gällande den regionala skyddsombudsverksamheten. Vi vill dock betona vikten av att den information som lämnas speglar den "breda verklighet" som de regionala skyddsombuden möter.

Saco ställer sig även positiv till förslaget att Arbetsmiljöverket får till uppgift att följa upp och redovisa resultatet av den regionala skyddsombudsverksamheten, dock med beaktande av vad som sagts ovan.

Saco tillstyrker förslaget att regeringen initierar en utvärdering av den regionala skyddsombudsverksamheten. Som ESV påpekar är det naturligtvis viktigt att verksamhet som finansieras via statliga medel utvärderas, för att försäkra sig om att medlen används på bästa sätt. En utvärdering kan också, om den genomförs och används på rätt sätt, bidra till en positiv utveckling av verksamheten. Saco vill poängtera vikten av att utvärderingen planeras i samverkan med arbetstagarparterna. Vi är övertygade om att den erfarenhet som arbetstagarparterna har kan komma till god nytta i arbetet.

Saco tillstyrker, med hänvisning till ovan, även förslaget om att bidraget till verksamheten villkoras med en skyldighet för de centrala arbetstagarorganisationerna och arbetstagarorganisationerna att medverka vid dessa utvärderingar.

Klargör ansvar avseende resurstilldelning

Saco tillstyrker rekommendationen att regeringen ska ta initiativ till en översyn av formerna för fördelning av det statliga bidraget till regional skyddsombudsverksamhet. Den överenskommelse som sluts mellan de centrala arbetstagarorganisationerna utgår huvudsakligen från det förslag som presenterades i utredningen Regionala skyddsombud (DS 1988:61). Stora förändringar har skett sedan dess såväl på arbetsmarknaden som i det konkreta arbetsmiljöarbetet, det är därför nödvändigt att göra en översyn över hur behoven ser ut och hur resurserna bör fördelas. Vi är medvetna om att ESV:s uppdrag egentligen inte omfattar frågan kring hur bidraget för den regionala skyddsombudsverksamheten ska fördelas mellan arbetstagarorganisationerna. Saco uppskattar dock att denna fråga tas upp.

Utveckla återrapporteringen

Saco tillstyrker förslagen att Arbetsmiljöverket får i uppgift att fastställa vilka prestationer som arbetstagarorganisationerna årligen ska återrapportera, samt att Arbetsmiljöverket ska bistå arbetstagarorganisationerna med anvisningar för återrapporteringen. En förutsättning är dock, som ESV också föreslår, att arbetet med att fastställa prestationer samt återrapporteringskrav sker i samverkan med arbetstagarorganisationerna. Som ESV betonar är det viktigt att kraven är rimliga och anpassade till att den regionala skyddsombudsverksamheten varierar både avseende utformning och omfattning.

Saco tillstyrker förslaget att redovisningen sker förbundsvis.

Saco tillstyrker förslaget att Arbetsmiljöverket för att kunna redovisa den regionala skyddsombudsverksamheten, kompletterar arbetstagarorganisationernas resultatrapport med lämpliga uppgifter samt utarbetar former för hur analyser av verksamhetens effekter ska göras.

Sammanfattningsvis är Saco positiv till att Arbetsmiljöverket får en annan, mer utvidgad, roll i arbetet med den regionala skyddsombudsverksamheten. Vi skulle dock önska att Arbetsmiljöverket får en mer stöttande roll i förhållande till arbetstagarorganisationerna. Vi efterfrågar en dialog kring hur verksamheten kan utvecklas och förstärkas.

Nya rutiner för utbetalning

Saco tillstyrker förslaget till nya rutiner för utbetalning, att dagens modell med tre utbetalningar ersätts med två utbetalningar. Vi vill dock framhålla att det vore önskvärt att den första, preliminära, utbetalningen är större än 67 %. Detta för att underlätta framför allt för de mindre förbund som bedriver regional skyddsombudsverksamhet.

Kontroll

Saco har inget att erinra angående förslagen att regeringen villkorar Arbetsmiljöverkets utbetalningar med en skyldighet att lämna det underlag som behövs för myndighetens granskning samt anger skäl för återkrävande av medel.

Konsekvenser

Saco har inget att erinra mot förslaget att Arbetsmiljöverkets kostnader för att analysera och rapportera den regionala skyddsombudsverksamheten samt att bistå regeringen med underlag bör finansieras genom Arbetsmiljöverkets förvaltningsanslag.

Saco är dock starkt emot förslagen att kostnader för utvärdering av den regionala skyddsombudsverksamheten, kostnader för Arbetsmiljöverkets administration av stöd till verksamheten samt kostnader för Arbetsmiljöverkets framtagande av anvisningar av resultatredovisningen ska tas från anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket ap. 2 Partsmedel. Det bidrag som förbunden får idag täcker inte den verksamhet som bedrivs. Att låta förbunden stå för ytterligare kostnader för egen del, alternativt att behöva skära ner på verksamheten är inte rimligt.

Genomförande

ESV:s förslag innebär inledningsvis merarbete framför allt för Arbetsmiljöverket, men även för de centrala arbetstagarorganisationerna och arbetstagarorganisationerna. För att nya rutiner och redovisning ska kunna genomföras på bästa sätt är det viktigt att alla delar är på plats innan förändringarna träder i kraft. Saco instämmer därför i ESV:s bedömning att parterna kan redovisa enligt förslagen tidigast 2011. Vad gäller de nya rutinerna

avseende utbetalning tycker Saco att det är positivt om dessa kan införas redan 2010.

Avslutningsvis vill vi säga att Saco anser att ESV genomfört sitt uppdrag på ett föredömligt sätt. Vi uppskattar den positiva kontakt som funnits under arbetets gång och det sätt på vilket ESV efter hand har inhämtat synpunkter från arbetstagarparterna. Saco har därför haft möjlighet att lämna synpunkter under arbetets gång. Vi ser också fram emot att fortsätta arbetet med att utveckla den regionala skyddsombudsverksamheten.

Med vänlig hälsning

Sveriges akademikers centralorganisation

Gunnar Wetterberg

Karin Karlström